

Zpráva o kontrolní činnosti KHS Královéhradeckého kraje se sídlem v Hradci Králové zas rok 2015 zveřejňovaná na základě § 26 zákona č. 255/2012 Sb.

Krajská hygienická stanice (dále jen „KHS“) vykonává kontrolní činnost v souladu s kontrolním plánem schváleným Ministerstvem zdravotnictví ČR. Metodikou kontrolních plánů jsou ministerstvem zdravotnictví stanoveny pro každý rok celostátní priority dozoru, každá KHS dále stanovuje pro jednotlivé oblasti dozoru i své krajské priority. Hlavní hygienik ČR vyhlašuje v průběhu roku tzv. hlavní úkoly, které jsou zaměřovány na provedení cíleného státního zdravotního dozoru, a to zejména pro oblast dozoru nad plněním povinností provozovatelů stravovacích služeb, pro oblast dozoru předmětů běžného užívání, nebo pro oblast dozoru ve školách, školských zařízeních a školních jídelnách.

V roce 2015 bylo odbornými pracovníky KHS provedeno celkem **4 206 kontrol**. Sumární data za celou KHS jsou uvedena v tabulce č. 1 a jsou členěna dle jednotlivých oborů hygienické služby.

Tabulka č. 1: plán kontrol za rok 2015 a jeho plnění dle jednotlivých oborů činnosti

Obor	Plán kontrol	Počet provedených kontrol	% plnění
Hygiena práce	790	811	102,6
Hygiena obecná a komunální	958	972	102,6
Hygiena výživy	1053	1054	100,09
Hygiena PBU	119	121	101,6
Hygiena dětí a mladistvých	735	736	100,1
Epidemiologie	413	512	124
Celkem	4 068	4206	103,4

Pozn.: ve zprávě nejsou uvedena data o činnosti KHS jako dotčeného orgánu státní správy (vydávání stanovisek a závazných stanovisek), ani údaje o rozhodnutích vydávaných na základě podání.

Kontrolní činnost v jednotlivých oborech hygienické služby

Odbor hygieny práce

V roce 2015 bylo provedeno pracovníky odboru hygieny práce celkem 811 kontrol se zaměřením na plnění povinností zaměstnavatelů v rámci zajištění zdraví neohrožujících podmínek práce. Pozornost byla věnována obzvláště kontrole prací zařazených na základě hodnocení rizik mezi práce rizikové ve vazbě na kontrolu zajištění pracovnílékařských služeb (provedeno 246 kontrol). Trvale je zájem směřován na subjekty, kdy zaměstnavatelé neplní povinnosti spojené s hodnocením rizik. Lze konstatovat, že se stupňuje aktuálnost provádět ze strany zaměstnavatelů opatření ke snížení dopadu lokální svalové zátěže na muskuloskeletární systém. Stále se zvyšuje počet prací montážního charakteru v rámci rozvíjejícího se elektrotechnického a automobilového průmyslu s možným dopadem na zdraví zaměstnanců. Dále bylo provedeno 59x ověření podmínek vzniku onemocnění pro účely posuzování nemocí z povolání a v této souvislosti byl proveden odběr 223 vzorků látek z pracovišť.

Odbor hygieny obecné a komunální

V oboru hygieny obecné a komunální bylo provedeno celkem 958 kontrol. Zvýšená pozornost byla věnována nejrizikovějším oblastem, mezi které patří především provozování veřejných vodovodů, koupališť a zařízení péče o tělo.

Kontroly plnění povinností provozovatelů vodovodů a koupališť byly spojeny s odběrem 301 vzorků pitných vod, 754 vod ke koupání, a to nezávisle na provozovateli. Většina vodovodů, kde je čerpána podzemní voda, vykazovala stabilní jakost vody. Srážkový deficit posledních let se odráží nejen ve

vydatnosti, ale zejména v jakosti mělkých zdrojů pitné vody. Záchyt závad však nepovažujeme za významný.

Výsledky dozoru sezónních koupališť zveřejňujeme v letní koupací sezoně na webu KHS, kde jsou k dispozici jak aktuální výsledky laboratorních rozborů vod ke koupání všech dozorovaných vodních ploch, tak i další informace vztahující se ke koupací sezoně.

Kontroly v provozovnách kadeřnictví odhalily nedostatky zejména při provádění průběžného úklidu, dezinfekce spojené s používáním správných dezinfekčních prostředků na nástroje a plochy, vybavení lékárníček první pomoci. Obecně lze konstatovat zhoršení celkové úrovně provozu nejen u nově vznikajících provozoven, ale i těch, kde se již jednalo o dlouhodobě zavedenou praxi.

Ve spolupráci se Zdravotním ústavem se sídlem v Ústí nad Labem bylo provedeno 80 měření hluku v mimopracovním prostředí, ve většině případů na základě podnětů občanů. Přibývá oprávněných podnětů na hluk z provozu stacionárních zdrojů, jejichž řešení spočívalo nejen v organizačních opatřeních, ale i časově náročnějších technických opatřeních.

Odbor hygieny výživy a předmětů běžného užívání

Podrobné výsledky státního zdravotního dozoru (dále jen „SZD“) v provozovnách stravovacích služeb za rok 2015 jsou uvedeny na webu KHS:

http://www.khshk.cz/articles.php?article_id=1262

V případě závažných porušení hygienických předpisů, které vedou k omezení či uzavření provozoven stravovacích služeb, jsou informace vždy aktuálně zveřejňovány na webu KHS.

Oddělení předmětů běžného užívání

Pracovníky oddělení předmětů běžného užívání bylo v roce 2015 provedeno nad rámec plánovaných kontrol v oblasti dozoru nad hračkami, výrobky pro děti do 3 let, kosmetickými přípravky a výrobky přicházejícími do styku s potravinami u výrobců, dovozců i v distribuční síti dalších 102 kontrol na základě šetření v rámci systémů rychlého varování RAPEX a RASFF. Z 29 odebraných vzorků byly prokázány 2 výrobky závadné – plastové hračky, jejichž nebezpečnost spočívala v průkazu ftalátů, zejména DEHP. Jednalo se tedy o riziko chemické povahy. Oba tyto výrobky byly bez prodlení vyhlášeny jako nebezpečné, neboť narušují hormonální rovnováhu v organismu malých dětí. Pokud jde o výsledky dozoru, nejčastěji jsou zjišťovány závady při kontrole formálních požadavků pro uvedení výrobků na trh. Jedná se zejména o závady ve značení. Údaje na etiketách výrobků mnohdy nejsou pravdivé, nedaří se zjistit odpovědné osoby ani z průvodních dokladů. V případě kosmetických výrobků se konkrétně jedná o tvrzení o zdravotních účincích kosmetiky uváděných na obalech v rozporu s platnou legislativou.

Odbor hygieny dětí a mladistvých

V roce 2015 bylo provedeno celkem 736 kontrol ve všech typech škol a školských zařízení a na v šech typech zotavovacích akcí pro děti. Nejčastěji byly zjišťované závady v nevyhovujících prostorových podmínkách v předškolních zařízeních, závady ve vybavení prostor pro výuku TV na základních a středních školách, závady v hygienických požadavcích na šatny a hygienická zařízení a jejich vybavení v zařízeních a provozovnách pro výchovu a vzdělávání.

Bylo provedeno 144 kontrol na zotavovacích akcích v letní sezoně, nejčastějšími závadami byly závady ve zdravotní dokumentaci dětí a fyzických osob činných na akcích jako dozor nebo zdravotník a závady ve stravování dětí.

Podrobné výsledky SZD ve školních jídelnách a ostatních stravovacích službách pro děti a mladistvé za rok 2015 jsou uvedeny na webu KHS:

http://www.khshk.cz/articles.php?article_id=1199

Odbor protiepidemický

Během roku 2015 bylo v rámci činnosti protiepidemického odboru provedeno 512 kontrol ve vybraných zdravotnických zařízeních. Závady byly zjištěny u 48 kontrolovaných subjektů z celkového uváděného počtu, tj. u 9,4 %. Mezi nejčastější shledané závady patřila prošlá expirace u dezinfekčních prostředků, dále nepoužívání dezinfekčních prostředků dle návodu a doporučení výrobce, opotřebované úklidové pomůcky bez jejich správného vyčlenění a použití při úklidu daných prostor, nevyhovující (nedostatečná) četnost odstraňování ostrého odpadu z ordinace lékaře.

V průběhu roku 2015 bylo ve 3 případech provedeno ověření podmínek vzniku onemocnění pro účely posuzování nemoci z povolání v souvislosti s infekční etiologií.

Sankce

Za porušování ustanovení zákona č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví a prováděcích předpisů k zákonu, za porušování N ES 852/2004 o hygieně potravin a dalších předpisů v oblasti potravinového práva, uložila KHS ve správním řízení celkem **238 pokut** v celkové výši **1 419 000 Kč**.

Tabulka č. 2: Pokuty uložené ve správním řízení - § 92 zákona č. 258/2000 Sb., členěné dle jednotlivých oborů.

	HOK	Hygiena práce	Hygiena výživy	PBU	HDM	Epidemiologie
Počet uložených pokut	24	3	203	7	1	0
Výše pokut v Kč	111 500	70 000	1 217 500	19 000	1 000	0

Dle zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích bylo uloženo celkem **172 blokových pokut** v celkové výši **352 000 Kč**.

Celková částka uložených pokut byla **1 771 000 Kč**.

Uložená opatření

Tabulka č. 3: Opatření vydaná dle § 84 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb.

Opatření vydaná dle § 84 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb.	Počet opatření
Pozastavení výkonu činnosti do odstranění závady	41
Zákaz používání nejakostní pitné vody	8
Nářizení úpravy provozního řádu	1
Nářizení provedení sanitace nebo změny technologického postupu	10
Nářizení okamžitého uzavření provozovny nebo pozastavení výkonu činnosti na 2 dny	15
Nářizení znehodnocení či likvidace potravin	9
Nářizení lékařské prohlídky a vyšetření	154
Nářizení mimořádné preventivní prohlídky	1
Celkem vydaných opatření	239

Vzorky a měření

V rámci SZD bylo odebráno celkem **1852 vzorků** (pitných vod, vod určených ke koupání, vzorků potravin, pokrmů, písku určeného ke hrám dětí, látek z pracovního prostředí, kosmetických přípravků, výrobků určených pro styk s potravinami, hraček, dezinfekčních prostředků ke kontrole účinnosti dezinfekce, sterilního materiálu ke kontrole sterility, biologických a chemických indikátorů při kontrole účinnosti sterilizátorů, chemických indikátorů při kontrole účinnosti dezinfekčního a mycího zařízení,

odběrů vod na průkaz legionel). Dále bylo provedeno **123 stěrů z prostředí**, (za protiepidemický odbor např. na průkaz legionel a MRSA+), **154 měření** faktorů životních a pracovních podmínek (v komunálním, pracovním prostředí) a **30** fyziologických měření a šetření.

Podněty v roce 2015

V roce 2015 bylo podáno celkem **254** podnětů občanů. Rozdělení dle předmětu podnětu je uvedeno v tabulce č. 4.

Tabulka č. 4: přijaté podněty a oznámení za rok 2015

Předmět podnětu	Počet podnětů	Z toho oprávněných	Předání podnětu jiným dozorovým orgánům
Hluk	86	32	4
Pracovní prostředí	14	4	1
Hygienické podmínky ve stravovacích službách, kvalita pokrmů, zdravotní obtíže po konzumaci pokrmů a potravin	123	46	17
Kosmetické prostředky	7	0	0
Školní jídelny (hygienické podmínky ve ŠJ, nevyhovující skladba jídelníčků)	7	2	1
Hygienické podmínky na zotavovacích akcích pro děti	3	0	0
Výskyt hlodavců, štěnic, švábů	11	7	0
Poskytovatelé zdravotnických služeb	3	0	0
Celkem	254	92	23

V Hradci Králové dne 27. dubna 2016